

COLUMN 19 - DAT GEEFT TE DENKEN

Pater Paul

We kunnen niks meer zelf. In Nederland.

Gedurende alwéér een uitvaart, dit keer van een buurtgenoot, buitelden gedachten door me heen. Vooral na de uitvaart drongen allerlei beelden zich aan me op en legde ik verbanden die misschien wel niks met elkaar te maken hebben.

Gedurende de uitvaart behoort je aandacht uit te gaan naar de overledene maar ik ontkwam er niet aan me te verbazen.

Het was eigenlijk een traditionele R.K-mis. Toen het rituele belletje klonk stond iedereen gehoorzaam op, want de priester gaat dan de overledene binnenleiden.

Drie heren waren het en de middelste was klein en zwart. Het verraste me, omdat ik gewoontegedrouw ervan uit ging dat hij wit en oud zou zijn. De andere twee voldeden aan mijn verwachtingen. O ja, dacht ik, dat is waar ook, ze hebben er hier eentje uit India of zo. Ik zag dat hij ook jong was en goodlooking.

Een tekort aan priesters. Ik heb me daar nooit zo druk over gemaakt als niet-katholiek en niet-kerkelijk, ervan uitgaande dat het tekort aan priesters niet mijn probleem was. Daar ben ik met het ouderworden steeds beter in geworden: onderscheid maken in wat wel en wat niet mijn probleem is. In je jeugd tors je alle problemen van de hele wereld op je schouders en de hoeveelheid wordt alleen minder doordat je ze eraf gooit. Niet omdat je dacht ze te kunnen oplossen.

Bij de eerste woorden van de priester was het accent onmiskenbaar en dat is nog zwak uitgedrukt. Ik werd er meteen door afgeleid en ging –zonder dat ik dit zelf wilde- zitten wachten op de volgende woorden om te horen hoe hij ze uitsprak.

Gelukkig beperkte hij hetgeen hij zeggen moest tot het uiterste minimum; een van beide andere heren –een ouwe rot in het diakenvak- nam het meeste over. Ook het lezen uit het evangelie, nadat hij eerst hiertoe gerechtigd en gezegend werd door de priester.

Maar de kerk heeft een gewijde priester nodig voor bepaalde rituelen en een ritueel is geen ritueel als er geen woorden bij worden gezegd.

De priester zei ze, de woorden, maar je kon gewoonweg hóren dat hij ze min of meer had leren uitspreken, maar niet wist wat hij zei.

Bij de absolute vergat hij zijn koormantel en nadat de diaken hem had gesouffleerd, sloeg hij deze alsnog snel om. De diaken kletste even de tijd vol met niks.

Naar huis lopend na de mis ging mijn mond natuurlijk open, die was noodgedwongen een uur lang dicht geweest.

Over de priester zelf wil ik het helemaal niet hebben, deze man is ook maar aangesteld, is waarschijnlijk blij met 'zijn' parochie, hij doet zijn uiterste best en lijkt me gewoon een heel aardige man. Bovendien vind ik hem nog dapper ook. Ga er maar aan staan!

Maar wat geeft er dan te denken? Wat zich heel erg sterk aan mij opdrong was de gedachte dat wij, Nederlanders, niks meer zèlf kunnen. Steeds minder en het gaat steeds sneller, als je het mij vraagt. Zeg nou zelf, wat doen en kunnen we eigenlijk nog zelf?

Priesters leveren blijkbaar niet. Vroeger gingen wij naar 'de zwartjes' om ze te bekeren, nu is het omgedraaid. Waar gaat het dan eigenlijk nog om? Ik kan me niet voorstellen dat de waarde erin zit om de mensen bij de kerk te houden. Dat gaat alleen maar lukken als je een priester hebt die je verstaat, die je invoelt, die je wereld kent, die je problemen begrijpt. Als hij alleen maar wordt ingeroepen om bepaalde rituele handelingen te verrichten, dan kan de kerk het mijns inziens wel schudden.

In de verpleging en verzorging lukt het ook niet als je de taal van de patiënt niet spreekt.

Maar we kunnen nog veel meer niet zelf. Tomaten en aardbeien worden allang niet meer door ons geplukt. Nu de Polen er klaar mee zijn, zijn de Roemenen aan de beurt. Heel veel Nederlandse bedrijven – en ik hoef ze toch niet allemaal te noemen voor wie het nieuws een beetje volgt- kunnen we zelf niet meer runnen. We verkopen ze aan wie maar bieden wil. Nederland in de uitverkoop.

Wat is er nog Nederlands, eigenlijk? En waarom kunnen we dit allemaal niet gewoon zèlf? Of kunnen we het wel, maar willen we het niet? En waarom willen we dan niet?

Even los van de vraag of het eigenlijk erg is dat Nederland wordt uitverkocht, vraag ik me toch af hoe dat nou toch zo is gekomen. Terugdraaien kan niet meer. Het point-of-no-return is allang voorbij.

En zover gekomen met mijn gedachten naar aanleiding van een Indiase priester word ik opnieuw boos op onze regering. Wat er nu allemaal gebeurt in Nederland, dat wil ik niet.

Stemmen op de juiste partij helpt ook niet. Want zelfs als ze zo groot zijn gegroeid dat ze recht hebben op regeringsverantwoordelijkheid, dan worden ze over de rand geduwd. Door hen die beter menen te weten wat goed voor ons is.

Nederland in de uitverkoop, de regering voorop. Alle essentiële voorzieningen worden verkwanseld. Naar mijn idee moeten gezondheidszorg, communicatie, openbaar vervoer, oudedagsvoorzieningen en energievoorzieningen toegankelijk blijven voor iedereen.

Het wordt verkwanseld vanwege het geld. De marktwerking zou het goedkoper moeten maken. Als regeren vooruitzien is, dan zou de regering toch moeten hebben voorzien dat juist door die marktwerking tot op de dag van vandaag alles alleen maar duurder is geworden. Duurder en zuurder. En door de marktwerking meer keuzevrijheid? Laat me niet lachen.

Goh, waar een uitvaart al toe kan leiden.

© 2008 Jeannette Goudsmit